

หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอด
เพื่อประกาศนียบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม
อนุสาขากัญประสาทวิทยา
ราชวิทยาลัยจักษุแพทย์แห่งประเทศไทย

๑. เกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรม

๑.๑ ชื่อ หลักสูตร

(ภาษาไทย) หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอดเพื่อประกาศนียบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขากัญประสาทวิทยา

(ภาษาอังกฤษ) Fellowship Training in Neuroophthalmology

๑.๒ ชื่อประกาศนียบัตร

ชื่อเต็ม

(ภาษาไทย) ประกาศนียบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขากัญประสาทวิทยา

(ภาษาอังกฤษ) Certificate in Neuroophthalmology

ชื่อย่อ

(ภาษาไทย) ป.อนุสาขากัญประสาทวิทยา

(ภาษาอังกฤษ) Cert. in Neuroophthalmology

๑.๓ หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ราชวิทยาลัยจักษุแพทย์แห่งประเทศไทย ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เลขที่ ๒๗๐ ถนนพระราม ๖ ราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐ โทรศัพท์ ๐๒-๒๐๑๒๗๒๙ โทรสาร ๐๒-๒๐๑๕๑๖ การฝึกอบรมนี้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยราชวิทยาลัยจักษุแพทย์แห่งประเทศไทย โดยภาควิชาฯ จัดให้มีคณะกรรมการการศึกษาหลังปริญญา เป็นผู้ดูแลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอด เพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขากัญประสาทวิทยาและการแก้ไขสายตา โดยมีคณาจารย์ประจำหลักสูตรเป็นผู้ดำเนินการ

๑.๔ หลักการและเหตุผลในการขอเปิดหลักสูตร

ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี เริ่มจัดการศึกษาวิชาจักษุวิทยา ในระดับแพทยศาสตรบัณฑิต และจัดฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขาจักษุวิทยามาตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๑๑ ทั้งนี้ ภาควิชามีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นสถาบันฝึกอบรมชั้นนำ และมีคุณภาพในระดับสากล สำหรับการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานั้น ภาควิชาฯ ได้เปิดหลักสูตรฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขาจักษุวิทยา โดยผลิตจักษุแพทย์ให้มีคุณภาพในระดับสากล ทั้งนี้โดยมีเกณฑ์ขั้นต่ำตามที่ราชวิทยาลัยจักษุแพทย์แห่งประเทศไทย และแพทยสภากำหนด โดยมุ่งผลิตจักษุแพทย์ที่มีความรู้คู่คุณธรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศ

ในปัจจุบันความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ ในการดูแลรักษาผู้ป่วยที่เป็นโรคทางจักษุวิทยามีเพิ่มขึ้นอย่างมาก ผู้ป่วยทางจักษุวิทยาบางส่วนเป็นโรคที่ซับซ้อน จำเป็นต้องมีแพทย์ผู้ดูแลรักษาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในทางลึกเฉพาะโรค สำหรับโรคทางด้านจักษุประสาท เป็นโรคที่มีความเกี่ยวข้องกับระบบประสาทของร่างกาย ซึ่งเป็นเรื่องที่จักษุแพทย์ทั่วไปไม่คุ้นเคย แพทย์ที่ดูแลผู้ป่วยด้านจักษุประสาทจะต้องมีความรู้ในเชิงลึกเพิ่มเติมจากจักษุแพทย์ทั่วไป

ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี เล็งเห็นความสำคัญของอนุสาขาจักษุประสาท ได้เริ่มเปิดรับจักษุแพทย์เข้ามารับการฝึกอบรม โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ หลักสูตรฉบับนี้เป็นฉบับปรับปรุง เริ่มใช้ในปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

๑.๕ กำหนดการเปิดฝึกอบรม

เดือนกรกฎาคม ปีการศึกษา ๒๕๖๑

๑.๖ อาจารย์

คณาจารย์ผู้จัดการฝึกอบรมตามหลักสูตร เป็นผู้ได้รับหนังสืออนุมัติ หรืออนุมติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาจักษุวิทยา และผ่านการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอดอนุสาขาจักษุวิทยาประสาทจักษุ โดยอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานเต็มเวลา ได้แก่

๑. รองศาสตราจารย์นายแพทย์อนุชิต ปุณฺณวลักษณ์ พ.บ.,ป.ชั้นสูง(จักษุวิทยา), ว.ว. (หัวหน้าหน่วยประสาทจักษุวิทยา)
๒. ศาสตราจารย์นายแพทย์พรชัย สิมะโรจน์ พ.บ.,ป.ชั้นสูง(จักษุวิทยา), ว.ว.
๓. อาจารย์นายแพทย์กวิน วณิชเกียรติ พ.บ., ว.ว.FICO
๔. อาจารย์นายแพทย์ณรงค์ สามิภักดิ์ พ.บ., ว.ว.

อาจารย์พิเศษ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์พิศิษฐ์ ปรีชาวัฒน์ พ.บ.,ป.ชั้นสูง(จักษุวิทยา), ว.ว.
๒. อาจารย์แพทย์หญิงปนิษฐา จินดาหระ พ.บ., ว.ว.
๓. อาจารย์แพทย์หญิงสิริธร คุระทอง พ.บ., ว.ว.

๑.๖.๑ คุณสมบัติของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม

๑.๖.๑.๑ ต้องได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาจักษุวิทยา หรือได้รับวุฒิบัตรฯ จากต่างประเทศที่มีมาตรฐานเทียบเท่า ได้รับการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอดอนุสาขานั้นๆ และปฏิบัติงานเป็นผู้เชี่ยวชาญในอนุสาขา

๑.๖.๒ จำนวนอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม

ชื่อ - สกุล	คุณวุฒิ
๑. รองศาสตราจารย์นายแพทย์อนุชิต ปุญญทลิ่งค์	พ.บ.,ป.ชั้นสูง(จักษุวิทยา), ว.ว.
๒. ศาสตราจารย์นายแพทย์พรชัย สิมะโรจน์	พ.บ.,ป.ชั้นสูง(จักษุวิทยา), ว.ว.
๓. อาจารย์นายแพทย์กวิน วณิเกียรติ	พ.บ., ว.ว.FICO
๔. อาจารย์นายแพทย์ณรงค์ สามีภักดี	พ.บ., ว.ว.
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์พิศิษฐ์ ปรีชาวัฒน์	พ.บ.,ป.ชั้นสูง(จักษุวิทยา), ว.ว.
๖. อาจารย์แพทย์หญิงปนิษฐา จินดาหระ	พ.บ.,ป.ชั้นสูง(จักษุวิทยา), ว.ว.
๗. อาจารย์แพทย์หญิงสิริธร คุระทอง	พ.บ., ว.ว.

๑.๗ จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ศักยภาพ)

จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม (คน)	๑	๒	๓
จำนวนอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม (คน)	๒	๔	๖
จำนวนผู้ป่วยของอนุสาขาจักษุประสาท	๑๐๐ราย/เดือน	๒๐๐ราย/เดือน	๓๐๐ราย/เดือน

๑.๘ คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องได้รับหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาจักษุ จากแพทยสภา หรือ จากต่างประเทศที่มีมาตรฐานเทียบเท่า หรือมีหนังสือรับรองว่าได้สอบผ่านเพื่อหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรฯ สาขาจักษุวิทยาเรียบร้อยแล้ว

๑.๙ จำนวนปีการฝึกอบรม

หลักสูตรการฝึกอบรมมีระยะเวลา ๑ ปี

๑.๑๐ วัตถุประสงค์

เพื่อให้แพทย์ที่ผ่านการฝึกอบรมแล้วมีความรู้ความชำนาญในการวินิจฉัยและรักษาโรคจักษุประสาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันหรือแก้ไขภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง เป็นจักษุแพทย์ที่ดี มีจริยธรรม สามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี มีความรู้ความสามารถในระดับสากล และสามารถปฏิบัติงานได้ในบริบทของการให้บริการทางสาธารณสุขของประเทศ

ผู้เข้าฝึกอบรมจะต้องมีความรู้ความสามารถดังต่อไปนี้

- ๑.๑๐.๑ สามารถอธิบายความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับโรคจักษุประสาทวิทยาได้
- ๑.๑๐.๒ สามารถอธิบายสาเหตุ พยาธิกำเนิด พยาธิสรีรวิทยา การดำเนินโรคและภาวะแทรกซ้อนของโรคจักษุประสาท ตลอดจนขนาดวิทยาของโรคได้
- ๑.๑๐.๓ สามารถตรวจ วินิจฉัย และแปลผลการตรวจพิเศษต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับโรคจักษุประสาทได้
- ๑.๑๐.๔ สามารถให้การรักษาโรคจักษุประสาทที่พบบ่อย และเป็นปัญหาสาธารณสุขได้
- ๑.๑๐.๕ สามารถสอน ให้คำแนะนำบุคลากรทางการแพทย์ นักศึกษาแพทย์ แพทย์ประจำบ้าน ตลอดจนผู้ป่วยและญาติได้
- ๑.๑๐.๖ สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และนำผลการค้นพบทางวิชาการใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการดูแลรักษาผู้ป่วยได้
- ๑.๑๐.๗ สามารถอธิบายความคุ้มค่าของการรักษา ตลอดจนสามารถปฏิบัติงานภายใต้ระบบการให้บริการทางสาธารณสุขของประเทศได้
- ๑.๑๐.๘ เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และดำรงตนอย่างเหมาะสมในวิชาชีพได้

๑.๑๑ เนื้อหาสังเขปของการฝึกอบรม

หลักสูตรการฝึกอบรมกำหนดระยะเวลาในการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เป็นเวลา ๑ ปี โดยจัดให้มีการฝึกอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถ และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ทั้งนี้ เนื้อหาตามหลักสูตรที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรทราบและปฏิบัติได้ ได้แก่

๑.๑๑.๑ ด้านความรู้ทางการแพทย์ (Medical Knowledge)

๑. ความรู้พื้นฐาน (Basic Science)

- Anatomy of the eye, nervous system and associated structures
- Physiology of the eye and nervous system

- Biochemistry, microbiology, genetics, embryology, pathology
- Basic science associated with diagnosis and management (includes physics, ophthalmology and neurological imaging, pharmacology, and electrophysiology)

๒. ความรู้ทางคลินิก (Clinical Science)

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับโรคจักษุประสาท โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคที่พบบ่อย และมีความสำคัญทางจักษุสาธารณสุข ทั้งในด้านอาการและอาการแสดง ระบาดวิทยา สาเหตุ พยาธิกำเนิด พยาธิสรีรวิทยา การดำเนินโรค การป้องกัน และการดูแลรักษา ตลอดจนภาวะแทรกซ้อน

- Patients with decreased vision or transient visual loss
- Patients with visual disturbances (including hallucination, illusion, or other higher cortical disorders)
- Ocular motility disorders (supranuclear disorders, ocular motor nerve disorders, restrictive syndromes, nystagmus, etc.)
- Pupillary abnormalities and associated disorders
- Systemic conditions with neuroophthalmic sciences

๑.๑๑.๒ ด้านการดูแลรักษาผู้ป่วย (Patient Care)

๑. สามารถซักประวัติ ตรวจร่างกาย สิ่งและแปรผลการตรวจพิเศษ เพื่อให้สามารถให้การวินิจฉัย และวินิจฉัยแยกโรคของจอตาและวุ้นตาได้

- History taking
- Ophthalmic examination and neurological examination
- Investigation (visual field, electrophysiology, CT scan, MRI, blood tests, etc.)

๒. สามารถให้การรักษาโรคจักษุประสาท และติดตามผลการรักษาได้

- Medical treatment (systemic, topical, periocular)
- Other neurological intervention
- Treatment and follow up plan

๑.๑๑.๓ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อความเป็นวิชาชีพ (Professionalism)

- Practice with compassion, empathy
- Behave respectfully with patients, relatives, and other health care team members
- Shows ethical behaviors and commit to excellence

๑.๑๒ วิธีการฝึกอบรม

ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี จัดการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน และแพทย์ประจำบ้านต่อยอดทางจักษุวิทยาสาขาต่าง ๆ ร่วมกัน โดยจัดการเรียนการสอนดังนี้

๑. กิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน

- การบรรยาย (lecture)
- Journal club
- Interesting case
- Topic review

แพทย์ประจำบ้านต่อยอด อนุสาขาจักษุประสาท จะต้องนำเสนอ journal club, interesting case และ topic review อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๒. การดูแลผู้ป่วยในเวลา

ภาควิชาจักษุวิทยา จะจัดให้แพทย์ประจำบ้านต่อยอด อนุสาขาจักษุประสาท ปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วยตามอาจารย์ที่ปรึกษา โดยจัดเปลี่ยนสายอาจารย์ที่ปรึกษาทุก ๔ เดือน ภาควิชาจะจัดตารางปฏิบัติงานให้ผู้รับการฝึกอบรม ออกตรวจผู้ป่วย ณ หน่วยตรวจผู้ป่วยนอก คลินิกเฉพาะโรคได้แก่คลินิกจักษุประสาท ดูแลผู้ป่วยในหอผู้ป่วยจักษุวิทยา รับผิดชอบผู้ป่วยจากต่างแผนก และเข้าห้องผ่าตัด ทั้งนี้ ภาควิชาจะจัดตารางปฏิบัติงานให้ โดยทั่วไปจะจัดให้แพทย์ประจำบ้านต่อยอดได้ออกตรวจผู้ป่วยนอกสัปดาห์ละ ๒ คาบ และเข้าห้องผ่าตัดสัปดาห์ละ ๑-๒ คาบ

ทั้งนี้ ภาควิชาฯ ตั้งเป้าหมายไว้ว่าในภาพรวม แพทย์ประจำบ้านต่อยอด อนุสาขาจักษุประสาท จะได้รับประสบการณ์ดังต่อไปนี้ เป็นขั้นต่ำ

Patient examination

๒,๔๐๐ ราย/ปี

๓. การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ

ภาควิชาจักษุวิทยา จะจัดตารางให้แพทย์ประจำบ้านต่อยอด อนุสาขาจักษุประสาทจักษุอยู่เวรรับปรึกษาผู้ป่วยฉุกเฉินนอกเวลาราชการ อย่างน้อยเดือนละ ๔ เวร เพื่อให้ได้มีประสบการณ์ดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน

๔. การดูงาน หรือฝึกปฏิบัติงานนอกภาควิชา

เนื่องจากการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอด อนุสาขาจักษุประสาท ถือเป็นการศึกษาฝึกอบรมระดับสูง ภาควิชาจักษุวิทยาจัดให้แพทย์ประจำบ้านต่อยอดได้รับความรู้เพิ่มเติมให้ครบถ้วน โดยจัดให้มีโอกาสไปปฏิบัติงานในต่างภาควิชา เพื่อให้ได้รับความรู้เพิ่มเติมอย่างครบถ้วน

นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ขอไปดูงาน หรือฝึกปฏิบัติงานนอกภาควิชา ทั้งภายในและภายนอก
คณะฯ ได้ เป็นเวลา ๑ เดือน เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับประสบการณ์ในด้านที่สนใจ โดยอาจขอไปดูงานในภาควิชาอื่น
ภายในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี หรือไปดูงานในสถาบันอื่น ทั้งในและนอกประเทศ โดยจะต้องแจ้งขออนุมัติ
ภาควิชาฯ ล่วงหน้า ๓ เดือน เมื่อภาควิชาอนุมัติแล้วจึงจะสามารถไปดูงาน หรือฝึกปฏิบัติงานนอกภาควิชาได้

๕. การเข้าร่วมประชุมวิชาการ

แพทย์ประจำบ้านต่อยอด สามารถเข้าร่วมประชุมวิชาการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการให้กว้างขวางและทันสมัย
ยิ่งขึ้น ได้แก่การประชุมวิชาการของคณะฯ การประชุมวิชาการประจำปี ของราชวิทยาลัยจักษุแพทย์แห่งประเทศไทย ตลอดจน
การประชุมวิชาการอื่น ๆ ทั้งภายในและนอกประเทศ โดยควรขออนุมัติจากภาควิชาล่วงหน้า ๑ เดือน

๑.๑๓ การประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี จะจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ที่เข้ารับ
ฝึกอบรม ดังนี้

๑.๑๓.๑ การประเมินระหว่างการฝึกอบรม (In-training evaluation)

ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มีระบบในการประเมินแพทย์ประจำบ้านต่อ
ยอด ในระหว่างการฝึกอบรม โดยประเมินในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- การดูแลรักษาผู้ป่วย (Patient care)
- ความรู้ทางการแพทย์ (Medical knowledge)
- การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อความเป็นวิชาชีพ (Professionalism)
- การเรียนรู้และพัฒนาตนจากการปฏิบัติงาน (Practice-based learning & improvement)
- ทักษะการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal & communication skill)
- สามารถปฏิบัติงานภายใต้ระบบสุขภาพได้ (System-based practice)
- ทักษะการผ่าตัด (Surgical skill)

การประเมินระหว่างการฝึกอบรม เพื่อดูความก้าวหน้าของผู้รับการฝึกอบรม ค้นหาปัญหาและหาโอกาส
พัฒนา เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

๑.๑๓.๒ การประเมินเมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม

เพื่อประเมินว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ความสามารถ และมีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมอนุสาขาศัลยกรรมประสาท ภาควิชาจักษุวิทยาจะทำการประเมินหลังผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านการฝึกอบรมไปแล้วประมาณ ๙- ๑๐ เดือน

เกณฑ์การผ่านการประเมินของภาควิชาฯ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- มีระยะเวลาการฝึกอบรมในหลักสูตรไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๐
- มีประสบการณ์ในการตรวจรักษาผู้ป่วยไม่ต่ำกว่าที่ภาควิชาฯ กำหนด
- ผ่านการประเมินด้านความรู้ การดูแลรักษาผู้ป่วย และด้านอื่น ๆ จากภาควิชาฯ

ทั้งนี้ การตัดสินผลการประเมินของภาควิชาฯ ถือเป็นขั้นสุดท้าย

๑.๑๔ การประกันคุณภาพการฝึกอบรม

ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มีระบบในการประกันคุณภาพหลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอด เพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขาศัลยกรรมประสาทดังนี้

- มีการรายงานผลการจัดการฝึกอบรมตามหลักสูตรทุกปี
- มีการตรวจเยี่ยม จากฝ่ายการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี และหรือจากมหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการฝึกอบรมภายในทุกปี
- มีการตรวจเยี่ยม จากคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม (อฝส) สาขาจักษุวิทยา ราชวิทยาลัยจักษุแพทย์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการฝึกอบรมภายนอกทุก ๕ ปี

๑.๑๕ การทบทวน / พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี กำหนดให้มีการทบทวน/พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอดทุกปี

๒. เกณฑ์สถาบันฝึกอบรม

๒.๑ เกณฑ์ทั่วไปสำหรับสถาบันฝึกอบรม แพทย์ประจำบ้านต่อยอดใช้เกณฑ์ของแพทยสภา

(๑) คุณสมบัติทั่วไป

- (ก) คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้รับการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (hospital accreditation)
- (ข) มีบรรยากาศทางวิชาการในลักษณะสังคมนักวิชาการ เพื่อเสริมสร้างคุณสมบัติในการใฝ่รู้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- (ค) มีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีสถานที่ เครื่องมืออุปกรณ์ และจำนวนผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกพอเหมาะแก่การฝึกอบรม และผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีส่วนดำเนินการดูแลรักษาและให้บริการกับผู้ป่วยโดยตรง
- (ง) มีหน่วยงานเทียบเท่าภาควิชาในคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวที่อาจขัดขวางการบริหารงานและการพัฒนางานการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน
- (จ) มีปณิธานและพันธกิจระบุไว้ชัดเจนว่ามุ่งผลิตแพทย์ประจำบ้านที่มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติสอดคล้องกับหลักสูตร และมีความสามารถในการเป็นนักวิชาการและที่จะศึกษาต่อเองได้ และมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่สอดคล้องกับพันธกิจ
- (ฉ) มีระบบบริหารงานที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนการจัดการฝึกอบรมให้บรรลุตามปณิธาน ได้แก่การบริหารงานทั่วไป การบริหารการศึกษา เป็นต้น ระบบบริหารงานดังกล่าวให้ทำเป็นระเบียบของคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และประกาศให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทั่วกัน
- (ช) มีแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเพียงพอรับผิดชอบในอนุสาขาที่ฝึกอบรมและในสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีความมุ่งมั่น ความเต็มใจในการเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรฝึกอบรม
- (ช) ในระยะเริ่มแรก (ประมาณ ๕ ปี) คณะแพทยศาสตร์ / วิทยาลัยแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลที่ขอเปิดดำเนินการฝึกอบรม อาจพิจารณาทำความตกลงกับคณะแพทยศาสตร์ / วิทยาลัยแพทยศาสตร์ / โรงพยาบาลที่มีประสบการณ์ดำเนินการเปิดหลักสูตรฝึกอบรมมาแล้วไม่ต่ำกว่า ๑๐ ปี ให้ช่วยทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา / ช่วยเหลือ หรือเป็นสถาบันสมทบ / สถาบันร่วมในการดำเนินการฝึกอบรม
- (ฉ) ก่อนเปิดดำเนินการฝึกอบรม คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี จะต้องดำเนินการให้ราชวิทยาลัยจักษุฯ รับรองหลักสูตรของสถาบันฝึกอบรมและทรัพยากรต่างๆ โดยเฉพาะอาจารย์ สื่อกาการศึกษา และอุปกรณ์การฝึกอบรม ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้จะต้องมีแผนดำเนินงานระยะ ๕ ปี ที่มีความชัดเจนและ เป็นไปได้ โดยแผนปฏิบัติการจะต้องแสดงให้เห็นว่ามีความพร้อมดังกล่าวก่อนเริ่มการฝึกอบรมอย่างน้อย ๑ ปีการศึกษา

(๒)หน่วยงานกลางพื้นฐาน พื้นฐาน คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มีหน่วยงานกลางที่ให้บริการดังต่อไปนี้

๑. ห้องปฏิบัติการสำหรับการชันสูตร มีการให้บริการตรวจทางห้องปฏิบัติการ หรือ ติดต่อขอรับบริการตรวจทางห้องปฏิบัติการให้ครอบคลุมการชันสูตรประเภท พื้นฐานและประเภทจำเพาะที่จำเป็นสำหรับการฝึกอบรม ซึ่งห้องปฏิบัติการมีพยาธิแพทย์เป็นผู้ควบคุม

*ห้องปฏิบัติการด้านพยาธิวิทยาภาค สามารถที่จะทำการตรวจศพ ตรวจชิ้นเนื้อ และส่งตรวจทางเซลล์วิทยาที่ได้จากการผ่าตัดหรือการทำหัตถการ สามารถเตรียมสไลด์ ชิ้นเนื้อเยื่อและส่งตรวจเพื่อตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์ได้เอง

*ห้องปฏิบัติการด้านพยาธิวิทยาคลินิก สามารถให้บริการตรวจด้านโลหิตวิทยา เคมีคลินิก จุลทรรศณศาสตร์ จุลชีววิทยา วิทยาภูมิคุ้มกันได้เป็นประจำ รวมทั้งมีการให้บริการทางด้านธนาคารเลือดที่จำเป็นสำหรับการฝึกอบรม

๒. หน่วยรังสีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มีรังสีแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิ สามารถตรวจทางรังสีที่จำเป็นสำหรับการฝึกอบรมได้

๓. ห้องสมุดทางแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มีห้องสมุดซึ่งมีตำรามาตรฐานทางการแพทย์ วารสารการแพทย์ที่ใช้อยู่ และหนังสือตรวจชันสำหรับช่วยค้นรายงานที่ตีพิมพ์ในวารสารสำหรับให้แพทย์ประจำบ้านใช้ได้สะดวก โดยที่แพทย์ประจำบ้านสามารถสืบค้นวารสารแบบออนไลน์ได้จากระบบเน็ตเวิร์คภายในของโรงพยาบาล

๔. หน่วยเวชระเบียนและสถิติ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี จัดให้ผู้ป่วยทุกคนมีแฟ้มประจำตัว ซึ่งบันทึกประวัติ ผลการตรวจร่างกาย การสั่งการรักษาที่เป็นมาตรฐาน และมีระบบการจัดเก็บค้นหาแบบเน็ตเวิร์คภายในที่มีรหัสป้องกันข้อมูล และการประมวลสถิติที่มีประสิทธิภาพ

(๓) หน่วยงานทางด้านคลินิกที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาผู้ป่วยอนุสาขาที่ฝึกอบรม

คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มีหน่วยงานทางคลินิกที่สำคัญ ได้แก่ อายุรศาสตร์ ศัลยศาสตร์ กุมารเวชศาสตร์ สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา เพื่อให้การดูแลรักษาผู้ป่วยในอนุสาขาที่ฝึกอบรมหากจำเป็น

(๔) กิจกรรมวิชาการ

ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้จัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการสม่ำเสมอภายในสถาบัน เช่น การบรรยาย, การอบรม, การประชุมวิชาการ, กิจกรรมระหว่างหน่วยงาน ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยระบุกิจกรรมและจำนวนครั้งในแต่ละปีครั้งของปีการศึกษาอย่างชัดเจน

๒.๒ เกณฑ์เฉพาะสำหรับสถาบันฝึกอบรม

กิจกรรมวิชาการ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้จัดให้มีกิจกรรมวิชาการสม่ำเสมอ ทั้งในหน่วยงานที่รับผิดชอบในอนุสาขาที่ฝึกอบรม เช่น กิจกรรม journal club หรือกิจกรรมวิชาการระหว่างหน่วยงานหรือ ระดับโรงพยาบาล เช่น tissue conference, tumor conference, morbidity mortality conference, clinicopathological conference

นอกจากนี้คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มีการสนับสนุนให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ร่วมประชุมวิชาการนอกสถาบันฝึกอบรมตามโอกาสอันสมควร

๒.๒.๑ ภาระงานบริการของอนุสาขาจักษุประสาท

ภาระงานบริการของอนุสาขาจักษุวิทยาที่มีคุณภาพและจำนวนเพียงพอสำหรับการฝึกอบรม ข้อมูลจำนวนผู้ป่วย/หัตถการ ที่เป็นไปตามเกณฑ์เฉพาะของอนุสาขาจักษุวิทยาซึ่งระบุไว้ในเกณฑ์หลักสูตรของราชวิทยาลัย

จำนวนผู้ป่วย	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
๑. ผู้ป่วยนอก	๘๗,๐๘๒	๘๖,๖๔๙	๗๖,๓๑๗
๒. ผู้ป่วยใน	๒,๘๐๑	๒,๗๒๐	๒,๘๐๑
๓. ผู้ป่วยนอกจักษุประสาท	๒,๔๑๐	๒,๕๓๕	๒,๔๖๖

หมายเหตุ ไม่รวมผู้ป่วยคลินิกนอกเวลาเนื่องจากไม่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน

๒.๒.๒ คุณวุฒิของอาจารย์

คุณวุฒิของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในอนุสาขาจักษุประสาท ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มีอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ โดยมีอาจารย์ประจำ จำนวน ๔ คน และอาจารย์พิเศษ จำนวน ๓ คน และปฏิบัติงานในอนุสาขาจักษุประสาท มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๒.๒.๓ กิจกรรมวิชาการของอนุสาขาจักษุประสาท

ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้จัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการสม่ำเสมอ ภายในสถาบัน เช่น การบรรยาย, การอบรม, การประชุมวิชาการ, กิจกรรมระหว่างหน่วยงาน ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยระบุกิจกรรมและจำนวนครั้งในแต่ละปีครั้งของการศึกษาอย่างชัดเจน

๒.๒.๔ ความพร้อมในด้านสถานที่

ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้จัดให้มีสถานที่เพื่อจัดกิจกรรมวิชาการ เช่น การบรรยาย หรือสอนเป็นกลุ่ม ตลอดจนความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ เช่น Visualizer, LCD projector, Computer, Internet, Teleconference, เครื่องบันทึกเสียง

๑. สถานที่จัดกิจกรรมวิชาการ ห้องประชุม / บรรยาย จำนวน ๒ ห้อง จำนวน ๔๐ ที่

๒.๓ สถานภาพของสถาบันฝึกอบรม

๒.๓.๑ เป็นหน่วยงานจักษุวิทยาของสถาบันฝึกอบรมหลักในสาขาอื่น ซึ่งมีหน่วยงานด้านคลินิกที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาผู้ป่วยอนุสาขาที่ขอเปิดฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอด